

WIADOMOŚCI AGENCJI INFORMACYJNEJ 'SIS' 07-12-1989.

INFORMACJE KRAJOWE.

KRAKÓW. 6.12. odbyła się kolejna demonstracja pod pomnikiem Lenina w Nowej Hucie. Pod pomnik podłożono turystyczne butle gazowe i butlę z acetylenem. Próbie podpalenia zapobiegła milicja. Walki uliczne trwały do wieczora i przeniosły się spod pomnika Lenina pod bliski komisariat MO. Milicja używała palek, gazów łzawiących, amatek wodnych, demonstranci - kamieni, butelek z benzyną, żelaznych pretów. Dochodziło do walki wręcz. Nikt z uczestników demonstracji nie został ciężko ranny.

KRAKÓW. 6.12 Komisja Robotnicza Hutników 'S' wystosowała do Rady Narodowej miasta Krakowa następujący apel: "KRH 'S' zwraca się z wnioskiem o natychmiastowe zdemontowanie pomnika Lenina w Nowej Hucie zlokalizowanego w Alei Róż. Ze względu na emocje, które powoduje ten pomnik - symbol minionego okresu oraz konieczność zachowania za wszelką cenę porządku publicznego, pomnik winien być natychmiast usunięty".

KRAKÓW. 6.12. RKS Małopolska wydała następujące oświadczenie: "RKS Małopolska zwraca się do Dzielnicznej Rady Narodowej w Nowej Hucie i Rady Narodowej miasta Krakowa o natychmiastowe usunięcie pomnika Włodzimierza Lenina z Alei Róż w Nowej Hucie. Uchwała nasza nie jest podyktowana względami politycznymi, lecz troską o bezpieczeństwo i porządek w mieście. Niepodjęcie natychmiastowej decyzji zgodnej z wolą społeczeństwa zagraża stabilizacji i obarczy winą za ewentualne skutki władze dzielnicy i miasta".

KRAKÓW. 7.12. uczestnicy zebrania komisji zakładowych 'S' Nowej Huty wystosowali do władz miasta postulat usunięcia pomnika Lenina. Uważają, że dalsza zwłoka w tej sprawie może być niebezpieczna: termin następnej demonstracji został wyznaczony na 13.12., można się spodziewać bardziej dramatycznego przebiegu.

KRAKÓW. 7.12. Komisja Robotnicza Hutników NSZZ 'S' zwróciła się do Rady Pracowniczej Kombinatu Metalurgicznego Nowa Huta imienia Lenina o natychmiastowe usunięcie z nazwy kombinatu imienia Lenina. Nazwa powinna brzmieć: Kombinat Metalurgiczny Nowa Huta.

WARSZAWA. Przedstawiciel ministra Halla odmówił skomentowania wczorajszych wydarzeń pod pomnikiem Lenina w Nowej Hucie.

JASTRZEBIE. Komisja Zakładowa 'S' Kopalni Węgla Kamiennego '30-lecia PRL' wydała oświadczenie nawiązujące do złożenia kwiatów pod krzyżem pomordowanych górników przez prezydenta Jaruzelskiego. "Komisja Zakładowa 'S' KWK '30-lecia PRL' uważa, że pan prezydent powinien zmienić kolejność poczynań. Trzeba w pierwszej kolejności rozliczyć winnych tej tragedii, bez względu na to, kto jest za to odpowiedzialny. Dotyczy to również osoby pana prezydenta. (...) Uważamy, że żal ludzi, którzy nie mogą pogodzić się z takim stanem rzeczy, jest w pełni uzasadniony. (...) Dlatego też oświadczenie KZ 'S' kopalni 'Wujek' przeproszające pana prezydenta uważamy za bezpodstawne. Zarząd nasz zgadza się z tymi punktami oświadczenia, w których jest mowa o potrzebie wyświetlenia całej prawdy o zajściach na kopalni KWK 'Wujek'. (...) Będzie to właściwy hołd dla naszych poległych kolegów."

KRAKÓW. 6.12. odbyło się zebranie wyborcze okręgu krakowskiego KPN. Wziął w nim udział Leszek Moczulski oraz szef II obszaru Południe KPN Zygmunt Lenyk. Omówiono działalność partii i wybrano szefa okręgu (został nim Marek Klimczyk). Wybrano też sześciuosobowe kierownictwo Akcji Bieżącej. W trakcie zebrania doszło do zamieszek pod pomnikiem Lenina w Nowej Hucie. Wbrew pogłoskom, KPN nie była współorganizatorem manifestacji i nie brała w niej udziału.

Konfederacja Polski Niepodległej wydała specjalny apel związany z sytuacją polityczną w kraju. Oto jego fragmenty: "Mijający rok był szczególnie ważny dla Polski. Po 45 latach komunizmu utracili monopol władzy. Prawie po ośmiu latach od wprowadzenia stanu wojennego doszło do ponownego zalegalizowania NSZZ 'Solidarność'. Tym samym okazało się, że dotychczasowe formy prawnoustrojowe obowiązujące w naszym kraju są całkowicie bezużyteczne. Przyszłość nas wszystkich zależy od wprowadzenia w życie zasad pluralizmu i zasad demokracji. Jest to warunek konieczny dla odzyskania niepodległości państwowej. Dopiero wtedy uzyskamy możliwość decydowania o sprawach gospodarczych, wewnętrznych i międzynarodowych. /.../ Dziś nadszedł czas, by upomnieć się o równe prawa dla wszystkich partii politycznych w naszym kraju. Nie oznacza to domagania się jakichkolwiek przywilejów. /.../ Po drugiej wojnie światowej komunizm, posługując się przemocą, zawłaszczył ogromny majątek i przejął kontrolę nad środkami masowego przekazu, zdobyli wszystko co było konieczne dla totalitarnych rządów. /.../ Nie możemy pozwolić, by PZPR prowadziła działalność za pieniądze zagrabione nam wszystkim. W sytuacji, gdy ludzi nie stać nawet na żywność, sowiecie opłacany aparat PZPR zajmuje setki gmachów, wydaje kilkadziesiąt dzienników, posiada ogromny koncern RSW przynoszący miliardowe zyski. /.../ Żądamy powołania społecznego trybunału, który osadzi PZPR, zbada jej prawo do posiadanego majątku oraz będzie władny zdecydować o konfiskacie nieuczciwie zagrabionego mienia".

ŁÓDŹ. RKO Ziemi Łódzkiej wydała następujące oświadczenie: "W związku z uchwałą KKW dotyczącą wyborów w Regionie Ziemi Łódzkiej, Prezydium Regionalnej Komisji Organizacyjnej proponuje odbycie pierwszej tury Walnego Zgromadzenia Delegatów w dniu 13 stycznia 1990 r. Jednocześnie Prezydium RKO zwraca się do Komisji Wyborczej o jak najszybsze ogłoszenie ostatecznego terminu, po pierwsze - przyjmowania protokołów wyborczych komisji zakładowych, po drugie - rozpatrywania odwołań, po trzecie - przyjmowania uwag dotyczących projektu regulaminu oraz przyjmowania projektu ordynacji wyborczej. Prezydium RKO zwraca się do Komisji Wyborczej o stworzenie warunków organizacyjnych dla przeprowadzenia wyborów delegatów w podregionach, deklarując ze swej strony jak najdalej idącą pomoc w tym zakresie. Prezydium RKO, w trosce o demokratyczny charakter decyzji podejmowanych przez Komisję Wyborczą, wycofuje ze składu Komisji dwie osoby, a mianowicie kolegę Henryka Moskwińskiego i kolegę Ireneusza Stryczka. Dzięki temu w składzie komisji znajdować się będą po cztery osoby z Regionalnej Komisji Organizacyjnej i z Zarządu Regionalnego. Prezydium RKO wyraża podziękowanie kolegom Moskwińskiemu i Stryczkowi za ich dotychczasową pracę w Komisji Wyborczej".

WROCLAW. Zarząd Usługowo-Handlowej Spółdzielni Mleczarskiej "Wromlecz" w porządku obrad Walnego Zgromadzenia Spółdzielni planowanego na 12.12., umieścił podjęcie uchwały w sprawie "Zbycia terenowych Baz Transportu Zakładu Transportu Mleczarskiego we

Wrocławiu na rzecz Okręgowych Spółdzielni Mleczarskich". Samorząd pracowniczy i oba związki zawodowe "Transmleczu" zaprotestowały przeciw włączeniu zakładu do DSM - pracownicy nie mieliby możliwości decydowania o losie zakładu; byłiby pracownikami najemnymi, bez możliwości wejścia do Rady Nadzorczej. Wyloniono Komitet Protestacyjny. 11.12. rozpocznie się bierna akcja protestacyjna (oflagowanie zakładów i pojazdów). W przypadku zlekceważenia protestu biernego, pracownicy zapowiadają czynny protest od 13.12.

WARSZAWA. Uchwała TKR NSZZ RI "Solidarność" z 6 grudnia br. "Tymczasowa Krajowa Rada Rolników Indywidualnych "Solidarność" uważa przedstawione przez rząd wyliczenie i propozycje wysokości cen minimalnych za nieprawdziwe i nie gwarantujące opłacalności. Żądamy natychmiastowego podjęcia rozmów strony rządowej z reprezentacją rolników na temat przywrócenia relacji cen rolniczych w stosunku do kosztów produkcji do granic opłacalności. Zobowiązujemy naszych posłów i senatorów do postawienia tej sprawy w trybie pilnym na forum parlamentu."

RADOM. KZ 'S' Okręgowej Spółdzielni Mleczarskiej po konsultacji z załogą zdecydowała wyrazić votum nieufności zarządowi DSM, zamieszanemu w aferę spółki 'Mlekwi'.

WAPNIOU. Górnicy Kopalni Glinki Ogniotrwalej nie otrzymali premii barbórkowej gwarantowanej w 'Karcie Górniczej'. Komisja Zakładowa 'Solidarności' wystąpiła z protestem, żądając od dyrekcji uregulowania należności do 15 grudnia. Aby wyrzucić nacisk na dyrekcję, górnicy nie pozwalają wywozić glinki poza teren kopalni. Górnicy z Wapniowa już dwukrotnie w ciągu ostatnich miesięcy podejmowali akcje protestacyjną; ich postulaty zostały spełnione.

KOZIENICE. Komisja Zakładowa 'Solidarności' przy Okręgowej Spółdzielni Mleczarskiej ogłosiła pogotowie strajkowe. Protest związany jest z podziałem nagród od zysku, przy którym pominięto całkowicie stanowisko 'Solidarności'. Komisja wysunęła też inne postulaty, m.in. placowe. Związkowców poparły zakłady pracy Kozienic.

LIPSK. 6.12. załoga Zakładów Zespołów Samochodowych przerwała pracę na kilka godzin, ponieważ nie otrzymała wypłat z tytułu indeksacji. Wypłaty zapowiedziano na 7.12.

INFORMACJE ZAGRANICZNE - WAI

ZSRR.

CHERSON. 2.12. zorganizowany został Komitet Odrodzenia Ukraińskiej Cerkwi Katolickiej. Dokument założycielski podpisało ponad 50 osób. Komitet zamierza zwrócić się do władz o rejestrację (na podstawie najnowszych decyzji Rady do Spraw Religii) gromady wiernych UCK.

JAWORÓW. 3.12. biskup UCK Sofron Dmyterko wyświęcił czterech nowych księży. Były to pierwsze oficjalne święcenia w tym obrządku od 1946r. Poprzednie święcenia odbywały się tajnie.

LWÓW. 4.12. Ukraiński Ekzarchat Rosyjskiej Cerkwi Prawosławnej zorganizował manifestację z zamiarem odzyskania cerkwi Przemienienia Pańskiego, w której od kilku tygodni modlą się greko-katolicy. Wiwec pod soborem św. Jura zebrał zaledwie ok. 500 osób, dowodząc tym samym jak nikłe oparcie w zachodniej Ukrainie ma Cerkiew Prawosławna. Manifestację obserwowali licznie zgromadzeni

greko-katolicy (ok. 2-3 tys.) podnosząc transparenty z napisami: "Wolność dla Ukraińskiej Cerkwi Katolickiej", "Zwróćcie nam sobór św. Jura". Nie było ekscesów, milicja nie interweniowała.

LWÓW. 6.12. na konferencji pracowników lwowskiego przedsiębiorstwa techniki obliczeniowej i informatyki wybrano do składu deputowanych ludowych Rady Najwyższej Ukrainy zdecydowaną większością głosów członka Komitetu Wykonawczego Ukraińskiego Związku Helsińskiego (UZH), szefa służby informacyjnej tego związku - Wiaczesława Czornowila. Kontrkandydatem był przewodniczący Rady Miejskiej Lwowa Bohdan Kotyk, wysunięty przez aparat partyjny przedsiębiorstwa. Kotyk cieszy się popularnością wśród mieszkańców Lwowa, ale nie miał szans wobec Czornowila. Wysłunięcie kandydatury Kotyka odbyło się bez jego wiedzy i było zemstą aparatczyków za niektóre jego demokratyczne posunięcia. Jak donosi przedstawiciel służby informacyjnej UZH, wybór Czornowila spowodował pewien chaos w szeregach partyjnych. Szewczenkowski Rejonowy Komitet Partyjny zażądał sprawdzenia dokumentów, licząc na unieważnienie wyboru.

255R

KRYM. 5.12. we wsi Sałowoje (region Niżniegorski) około 150 milicjantów okrążyło miasteczko namiotowe Tatarów Krymskich. Dwudziestu Tatarów ciężko pobito, dwóch z nich hospitalizowano. Na 6.12. zaplanowano wiec miejscowych Rosjan przeciwko powrotowi Tatarów na Krym. Agitacja prowadzona jest przez sektetarzy organizacji partyjnych. W osiedlu Czerwony Mak (region Bachczysarajski) ma być zorganizowana demonstracja Rosjan przeciw zajęciu opuszczonego domu przez Tatara, inwalidę wojennego. Nagonkę inspirowały władze.

LENINGRAD. 6.12. członkinie Związku Demokratycznego, Jekatierina Podolcewa oraz Olga Lipowska, zostały bez nakazu prokuratora zabrane z mieszkań i siłą zawleczone do KGB. Sprawę założono im jeszcze w grudniu 1988 r. z powodu "rozpowszechniania po mieście literatury nawołującej do obalenia obowiązującego ustroju". Kobiety uprzedzono, że w wypadku wywołania przez nie "masowych zamieszek" sprawie ponownie nadany będzie bieg.

MOSKWA. 7.12. ukazał się setny numer codziennego biuletynu "Glasnost", wydawanego przez Niezależny Związek Zawodowy Dziennikarzy ZSRR oraz ruch "O Wolność i Demokrację".

WĘGRY.

BUDAPESZT. Tymczasowy Prezydent Republiki Matyas Szuros wystosował list do Nicolae Ceaucescu w sprawie Laszlo Tutiesza, duchownego Kościoła reformatorskiego z Timisoara, w Transylwanii. List nie został przyjęty przez władze rumuńskie. Laszlo Tutiesz występuje od dawna w obronie mniejszości węgierskiej, praw człowieka i swobód religijnych. Policja rumuńska prześladowała go ustawicznie, szantażuje i usiłuje zastraszyć najbliższych. Ostatnio dwaj prezbiterianie popierający Laszlo Tutiesza utracili życie w nie wyjaśnionych okolicznościach. Rodzina duchownego otrzymała nakaz opuszczenia miejsca zamieszkania. Matyas Szuros zwraca uwagę, że postępowanie władz rumuńskich jest sprzeczne z ustaleniami helsińskimi.

BUDAPESZT. Młodzi węgierscy socjaldemokraci protestują przeciw narastającej na Węgrzech - ich zdaniem - fali rasizmu i antysemityzmu. Na 23 grudnia zapowiedzieli manifestację.

CZECHOSŁOWACJA.

Na nadzwyczajnym posiedzeniu KC Komunistycznej Partii Słowacji

zostali odwołani z funkcji członkowie prezydium i sekretariatu KC partii. Z funkcji I sekretarza KC ustąpił Ignac Janak.

Dzisiaj na posiedzeniu Krajowego Koordynacyjnego Komitetu Strajkowego i Studentów ogłoszono powstanie Niezależnego Związku Studentów.

Mirosław Stepan, były członek Prezydium KC KPCz i I sekretarz Miejskiego Komitetu Partii w Pradze stwierdził, że nie ponosi bezpośredniej, politycznej odpowiedzialności za wydarzenia 17 listopada w Pradze i za polityczne następstwa interwencji sił porządkowych.

7.12. Centrum Koordynacyjne Forum Obywatelskiego i Komitet Koordynacyjny Społeczeństwa Przeciw Przemocy wydały oświadczenie w związku ze środowym przemówieniem premiera Adamca w telewizji. W oświadczeniu tym czytamy: "Nie jest prawda, jak powiedział premier Adamiec, że Forum Obywatelskie i Społeczeństwo Przeciw Przemocy kładą mu ultimatywne postulaty, a nawet grożą, jeśli chodzi o skład rządu federalnego. Przed ogłoszeniem składu rządu w zeszłą niedzielę nie zaproponowaliśmy żadnej konkretnej osoby. Proponowaliśmy tylko, aby skład nowego rządu oddawał, że Komunistyczna Partia Czechosłowacji utraciła kierowniczą rolę, a przede wszystkim zaufanie społeczeństwa. Proponowaliśmy, aby nowy rząd był rządem ekspertów. Dopiero w chwili, gdy nowy rząd nie spotkał się z poparciem społeczeństwa, premier zaprosił nas na nowe rozmowy i dopiero wtedy, na jego prośbę zaproponowaliśmy siedmiu kandydatów na ministrów. (...) Jest oczywiste, że nie my jesteśmy odpowiedzialni za kryzys polityczny, który nastąpił po ogłoszeniu składu nowego gabinetu. Połowiczna przebudowa przygotowana przez byłe kierownictwo nie jest wyjściem z kryzysu gospodarczego. W związku z tym oferujemy panu Premierowi naszych najlepszych ekonomistów, którzy od lat zajmują się tym problemem."

Karol Urbanek na wczorajszym spotkaniu z delegacją Forum Obywatelskiego zapewnił, że milicje ludowe zostały całkowicie rozbrojone; broń znajduje się w magazynach.